

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

Βρυξέλλες, 26 Ιουλίου 2002

CONV 221/02

NEW VERSION

CONTRIB 76

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Γραμματείας

Προς τη : Συνέλευση

Θέμα : **Εισήγηση του κ. Jacob Söderman, Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή
« Προτάσεις για αλλαγές των συνθηκών »**

Ο Γενικός Γραμματέας της Συνέλευσης έλαβε την επισυναπτόμενη εισήγηση του κ. Jacob Söderman, Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, Παρατηρητή της Συνέλευσης.

**Προτάσεις του Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως
για αλλαγές της Συνθήκης**

Στις 24 και 25 Ιουνίου 2002 ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως διατύπωσε προτάσεις στη Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης σχετικά με:

- τα θεμελιώδη δικαιώματα
- ένα κεφάλαιο περί προσφυγών
- ένα ευρωπαϊκό διοικητικό δίκαιο
- το δίκτυο των εθνικών διαμεσολαβητών και των οργανισμών που επιλαμβάνονται των αναφορών στα κράτη μέλη.

Οι ομιλίες του Διαμεσολαβητή διατίθενται στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.euro-ombudsman.eu.int/speeches/en/default.htm>.

Το παρόν σημείωμα περιλαμβάνει σχέδια νέων ή τροποποιημένων διατάξεων της Συνθήκης προς υλοποίηση των προτάσεων του Διαμεσολαβητή.

Η Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης θα μπορούσε να προτείνει αλλαγές στην αρχιτεκτονική των Συνθηκών. Για τον λόγο αυτόν η θέση των σχεδίων διατάξεων δεν μπορεί να ορισθεί επακριβώς και οι παραπομπές σε υφιστάμενα άρθρα της Συνθήκης ΕΚ τίθενται εντός παρενθέσεων [...]. Επιπροσθέτως θα χρειασθεί κάποια αναδιατύπωση, εάν η παρούσα δομή της Ενώσεως σε “πυλώνες” αναθεωρηθεί ή καταργηθεί.

1 Θεμελιώδη και ανθρώπινα δικαιώματα

Προτεινόμενο κείμενο:

*Άρθρο ****

Θεμελιώδη και ανθρώπινα δικαιώματα

1 Οι διατάξεις του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δεσμευτικές για τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Κοινότητας και για τα κράτη μέλη όταν εφαρμόζουν το κοινοτικό δίκαιο.

2 Η Κοινότητα μπορεί να προσχωρεί σε διεθνείς συμφωνίες για την προστασία και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σύμφωνα με τις διαδικασίες του [άρθρου 300 της Συνθήκης ΕΚ]. Οι υποχρεώσεις που ούτως αναλαμβάνονται είναι δεσμευτικές για τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Κοινότητας και για τα κράτη μέλη όταν εφαρμόζουν το κοινοτικό δίκαιο.

3 Εάν μετά τη διενέργεια έρευνας σύμφωνα με το [άρθρο 195 της Συνθήκης ΕΚ] ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως θεωρεί ότι κράτος μέλος ή θεσμικό όργανο ή

οργανισμός της Κοινότητας δεν έχει τηρήσει δεσμευτικό θεμελιώδες ή ανθρώπινο δικαίωμα του κοινοτικού δικαίου, μπορεί να φέρει το θέμα ενώπιον του Δικαστηρίου.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη έχει διατυπωθεί βάσει της υφισταμένης δομής της Ενώσεως σε πυλώνες και θα μπορούσε να περιληφθεί στο Μέρος Πρώτο (Αρχές) της Συνθήκης ΕΚ. Ως εκ τούτου παραπέμπει στο κοινοτικό δίκαιο και όχι στο δίκαιο της Ενώσεως ακόμη και στην παράγραφο 1, η οποία βασίζεται στο άρθρο 51 του Χάρτη.

Εάν καταργηθεί η δομή της Ενώσεως σε πυλώνες, η παρούσα διάταξη θα μπορούσε να ενταχθεί στο εν ισχύ άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΕ.

Εάν η Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης προτείνει Συνθήκη συνταγματικού χαρακτήρα, πρέπει να περιλάβει την παρούσα διάταξη αναδιατυπωμένη.

Νέα διάταξη η οποία να αντιστοιχεί στην παράγραφο 3 θα χρειασθεί επίσης να προστεθεί στο τμήμα της Συνθήκης ΕΚ το οποίο αφορά το Δικαστήριο.

2 Το κεφάλαιο περί προσφυγών

Προτεινόμενο κείμενο:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ***

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Άρθρο α

Γενικές αρχές

1 Προς προστασία των δικαιωμάτων τα οποία παρέχει το κοινοτικό δίκαιο, περιλαμβανομένων των θεμελιωδών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έκαστος/εκάστη έχει τις κάτωθι δυνατότητες επανορθώσεως σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου:

- να κινήσει διαδικασία ενώπιον της αρμοδίας δικαστικής αρχής
- να υποβάλει αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και καταγγελία στον Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως
- να υποβάλει αναφορά σε νομοθετική αρχή ή καταγγελία σε εθνικό διαμεσολαβητή σε έκαστο κράτος μέλος.

Άρθρο β

Δικαστικές προσφυγές

1 Φυσικά και νομικά πρόσωπα έχουν δικαίωμα να κινήσουν διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου κατά της Κοινότητας και των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της σύμφωνα με τα [άρθρα 230, 232 και 235 της Συνθήκης ΕΚ].

2 Φυσικά και νομικά πρόσωπα έχουν δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των βάσει του κοινοτικού δικαίου δικαιωμάτων τους από τα δικαστήρια και πρωτοδικεία των κρατών μελών. Προς προστασία αυτών των δικαιωμάτων τους μπορούν να κινήσουν διαδικασία ενώπιον δικαστηρίων ή πρωτοδικείων των κρατών μελών κατά δημοσίων φορέων των κρατών μελών και άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων.

Το Δικαστήριο εκδίδει προδικαστικές αποφάσεις επί ζητημάτων κοινοτικού δικαίου τα οποία του έχουν παραπέμψει δικαστήρια και πρωτοδικεία των κρατών μελών σύμφωνα με το [άρθρο 234 της Συνθήκης ΕΚ].

Άρθρο γ

Δικαίωμα της υποβολής αναφοράς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

1 Οιοσδήποτε πολίτης της Ενώσεως και οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος έχουν το δικαίωμα της υποβολής αναφοράς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σύμφωνα με το [άρθρο 194 της Συνθήκης ΕΚ].

2 Τη αιτήσει του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή συνεργάζεται στη διεκπεραίωση των αναφορών που αφορούν ενδεχόμενες παραβιάσεις του κοινοτικού δικαίου από κράτη μέλη· εφαρμόζει τις διαδικασίες που ορίζονται για τις ανάγκες του [άρθρου 226 της Συνθήκης ΕΚ].

Άρθρο δ

Εθνικοί διαμεσολαβητές και οργανισμοί που επιλαμβάνονται των αναφορών

1 Οιοσδήποτε πολίτης της Ενώσεως και οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος έχουν το δικαίωμα της υποβολής καταγγελίας στον Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως σχετικά με περιπτώσεις κακής διοίκησης στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Κοινότητας σύμφωνα με το [άρθρο 195 της Συνθήκης ΕΚ].

2 Οιοσδήποτε πολίτης της Ενώσεως και οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε κράτος μέλος έχουν το δικαίωμα της υποβολής καταγγελίας σε ανεξάρτητο εθνικό διαμεσολαβητή ή οργανισμό που επιλαμβάνεται των αναφορών σχετικά με περιπτώσεις κακής διοίκησης στην εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από τους δημοσίους φορείς ενός κράτους μέλους. Εάν δεν υπάρχει εθνικός διαμεσολαβητής ή οργανισμός που επιλαμβάνεται των αναφορών αρμόδιος για να επιληφθεί του θέματος, η καταγγελία μπορεί να απευθυνθεί στον Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως μπορεί να θέτει θέματα θεμελιωδών ή ανθρωπίνων δικαιωμάτων ενώπιον του Δικαστηρίου σύμφωνα με το [άρθρο περί θεμελιωδών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων: βλ. ανωτέρω τμήμα Ι].

Παρατηρήσεις:

Εάν η Συνέλευση για το Μέλλον της Ευρώπης προτείνει Συνθήκη συνταγματικού χαρακτήρα, πρέπει να περιλάβει και το παρόν κεφάλαιο. Εάν το κεφάλαιο πρόκειται να προστεθεί στην εν ισχύ Συνθήκη ΕΚ, φαίνεται να ανήκει στο Μέρος Πρώτο (Αρχές).

Εάν εγκριθούν τα άρθρα γ και δ, δεν θα χρειάζεται να κρατηθεί η παραπομπή στο δικαίωμα της υποβολής αναφοράς και της υποβολής καταγγελίας στον Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως στο εν ισχύ άρθρο 21 της Συνθήκης ΕΚ. Το τμήμα 3 κατωτέρω προτείνει να αντικατασταθούν αυτά τα τμήματα του άρθρου 21 από διατάξεις περί του δικαιώματος χρηστής διοικήσεως.

Η παράγραφος 2 του άρθρου δ αποτελεί ελαχίστη διάταξη: δεν εμποδίζει τη νομοθεσία κράτους μέλους να δίδει ευρύτερη εντολή σε έναν εθνικό διαμεσολαβητή ή οργανισμό που επιλαμβάνεται αναφορών.

3 Το Ευρωπαϊκό Διοικητικό Δίκαιο

Προτεινόμενο κείμενο:

Τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της Κοινότητας επιδίδονται στις δραστηριότητές τους σύμφωνα με το δικαίωμα χρηστής διοικήσεως. Οι αρχές της καλής διοικητικής συμπεριφοράς τις οποίες πρέπει να τηρούν τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της Κοινότητας και το προσωπικό τους θεσπίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο ενεργεί ακολουθώντας τη διαδικασία του άρθρου ²⁵¹ εντός έτους από της θέσεως της Συνθήκης [...] εν ισχύι.

Παρατηρήσεις:

Η διάταξη αυτή θα μπορούσε να περιληφθεί στο Μέρος Δεύτερο (Ιθαγένεια της Ένωσης) της Συνθήκης ΕΚ, ενδεχομένως εις αντικατάσταση των πρώτων δύο εδαφίων του εν ισχύι άρθρου 21. Εναλλακτικώς θα μπορούσε να εγγραφεί στο Μέρος Πρώτο (Αρχές) ή το Μέρος Πέμπτο (Τα όργανα της Κοινότητας) της Συνθήκης ΕΚ.

Η προθεσμία ενός έτους που προτείνεται φαίνεται εύλογη δεδομένου του έργου που έχει ήδη επιτελεσθεί όσον αφορά τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς, τον οποίο έχει εγκρίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 6 Σεπτεμβρίου 2001.

4 Το δίκτυο των εθνικών διαμεσολαβητών και των οργανισμών που επιλαμβάνονται των αναφορών στα κράτη μέλη

Προτεινόμενο κείμενο:

Άρθρο 195

(....)

4 Ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και οι εθνικοί διαμεσολαβητές και οι οργανισμοί που επιλαμβάνονται των αναφορών που λειτουργούν στα κράτη μέλη συνεργάζονται εντός πνεύματος εμπιστοσύνης διατηρώντας έκαστος την ανεξαρτησία του.

5 Ένας εθνικός διαμεσολαβητής ή οργανισμός που επιλαμβάνεται των αναφορών σε κράτος μέλος μπορεί να μεταβιβάσει υπόθεση που αφορά θεμελιώδη δικαιώματα βάσει του κοινοτικού δικαίου για να επιληφθεί αυτής ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Εάν σε ένα κράτος μέλος δεν υπάρχει διαμεσολαβητής ή οργανισμός που επιλαμβάνεται των αναφορών αρμόδιος για να επιληφθεί του θέματος, αυτές οι καταγγελίες μπορεί να απευθύνονται απ' ευθείας στον Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

(...)

Παρατηρήσεις:

Η εν ισχύι παράγραφος 4 του άρθρου 195 της Συνθήκης ΕΚ γίνεται παράγραφος 6.

Στρασβούργο, 12 Ιουλίου 2002

Jacob Söderman
